

[Anne Grete Holmsgård]

ser, selv om jeg nok synes, at de er overordentlig vigtige.

Specielt er det vel vigtigt, når man i den grad satser på informationsteknologien, som man faktisk gør, for det er jo sådan, at hvis man bygger på denne i udstrakt grad, så betyder svigt i de enkelte systemer faktisk meget. Hvis man har fået opbygget et højt centraliseret samfund, så betyder svigt i et enkelt system faktisk fantastisk meget for samfundets sårbarhed.

En anden ting, der mangler at blive taget stilling til, er alle forudsætningerne for den softwareindustri, der er. Det er jo sådan, at meget store dele af den ganske enkelt ikke er offentligt kendt. Det er hemmeligheder, det er produktionshemmeligheder, hvad det egentlig er for nogle forudsætninger, man bygger den på.

På det helt lille og helt banale plan i denne sammenhæng kender vi det fra de økonomiske modeller, som man bl.a. bruger i den offentlige administration, som man bl.a. bruger i budgetdepartementet. Der er ikke én herinde – ja, det skulle lige være en af de forhenværende ministre – der kender forudsætningerne for de programmer, hvad de er bygget op på. Ikke desto mindre bruger man dem ustandselig i den politiske og økonomiske diskussion. De er totalt styrende for, hvordan man vurderer, uden at man kender forudsætningerne. Den udvikling ønsker jeg i hvert tilfælde ikke blæst op til større skala, end den er i dag.

En sidste ting, jeg lige vil nævne, er, at der heller ikke tages stilling til, hvilke øgede muligheder for kontrol og registrering der vil være konsekvenserne af, at man i den grad satser på ny teknologi. Det finder jeg immervæk er et ganske væsentligt spørgsmål at tage stilling til. I dag sidder vi og har uendelige trakasserier om et Dankort, bl.a. fordi det, hvis det ikke bliver styret ordentligt, giver nogle kontrolmuligheder, giver nogle uheldige muligheder retssikkerhedsmæssigt, som vi ikke ønsker. Men det er i virkeligheden bare et lille element i forhold til en udvikling, der vil løbe ganske fantastisk hurtigt, hvis den ikke kommer under kontrol.

Jeg så, at Niels I. Meyer den 5. marts i år havde en kronik om ny teknologi og teknologiuudvikling i Politiken, og jeg synes faktisk, han havde en lang række meget udmærkede, og virkelig reflekterede holdninger til emnet,

som jeg kan tilslutte mig, men hvis jeg selv skulle opstille i punktform en ramme for, hvordan man kunne indføre og forholde sig til ny teknologi, så ville det se sådan ud:

For det første må man undersøge de samfundsmæssige konsekvenser.

For det andet må man sikre sig, at den nye teknologi underlægges samfundsmæssig styring og ikke omvendt, og man må sikre sig, at den enkelte ansatte har indflydelse på teknologien. Her mener jeg, det er vigtigt, at man får aftaler, der betyder en reel vetoret for den enkelte ansatte eller for de faglige organisationer.

For det tredje må man sikre sig, at den nye teknologi udvikles og anvendes til, at man får en mere decentral og mindre sårbar struktur inden for produktion, distribution og kommunikation.

For det fjerde må man sikre sig, at den anvendes til at mindske og i sidste ende fjerne de økonomiske uligheder, ikke bare nationalt herhjemme, men også internationalt. Her tænker jeg bl.a. på udviklingen af know-how til den tredje verden, som bygger på de forudsætninger, man har i de lande, og ikke bygger på den type u-landsbistand, hvor man trækker en i høj grad uanvendelig teknologi ned over landene, som fastlåser dem i en afhængighed af den industrialiserede verden.

For det femte må det bygge på, at der er offentlig indsigt i grundlaget for systemerne, for softwaresystemerne.

For det sjette må det garanteres, at teknologien ikke anvendes til øget kontrol og registrering.

Det synes jeg er de seks punkter, man kan stille op i hovedform, og som kunne være en ramme, inden for hvilken man diskuterede, hvordan den nye teknologi kunne anvendes. Jeg tror, der vil komme nogle ganske elendige og samfundsmæssigt set katastrofale følger ud af det, hvis man ikke på nuværende tidspunkt virkelig tager stilling til nogle fundamentale ændringer, som den nye teknologi kan medføre i samfundet, men bare blindt accepterer, at der er et eller andet tog, som man skal hoppe på nu, og overhovedet ikke sætter spørgsmålstegn ved, om der er et tog, og hvad det egentlig er for et tog.

Inger Stilling Pedersen (KrF):